

Sølvarve (*Cerastium biebersteinii*) og filterarve (*Cerastium tomentosum*)

Status

Kategori i Fremmedartslista 2018: Svært høy risiko (SE)

Fakta

Sølvarve og filterarve er innført som hageplanter. Artene er så like at de omtales som én - hvite nellikblomster med sølvfargede, filtaktige blad, som sprer seg i og fra hager. Både sølvarve og filterarve er uønskede planter i naturen, og de er derfor på lista over de plantene som det er forbudt å importere, selge og plante ut i henhold til «Forskrift om fremmede organismer».

Kjennetegn

Sølvarve og filterarve er begge flerårige, bunndekkende pryddplanter. Urtene kan bli 15 cm høye med smale, hvithårete blad og stjerneformede kritthvite blomster. De har sterk klonal (sprer seg med utløpere) vekst og produserer store mengder av frø.

Foto: Eli Fremstad, Artsdatabanken

Utbredelse

Sølvarve kommer opprinnelig fra Krim og filterarve fra Sør-Italia. Plantene ble innført til Norge som pryddplanter på 1800-tallet. Første funn av de forvillede og naturaliserte artene på berg i Norge kommer fra 1897. Begge artene ekspanderte langsomt fram til 1940-tallet, da de spredde seg på tørrbakker og berg. Det ble først notert rundt 2000-tallet at sølvarve og filterarve kan utgjøre et økologisk problem. Artene befinner seg nå i alle fylkene unntatt Nord-Trøndelag.

Biologi og økologi

Økologiske effekter av filterarven og sølvarven er begrenset til bestemte naturtyper. Plantene er kalkelskende og svært invasive på svaberg og grunnlendt, baserik mark. Artene befinner seg på skrotemark og langs veikanter, der de kan danne store matter og fortrenge både de

vanlige så vel som de sårbare, rødlistede artene. Dessuten kan filterarven hybridisere med hjemlig storarve (*Cerastium arvense*). Hybrider er sterkt under-registrert, men er allerede funnet i 6 fylker.

Spredning

Spredning av begge artene skjer hovedsakelig med frø som spres passivt og effektivt ved tråkk fra folk og dyr. Dette forklarer mange nye forekomster langs veier. Plantene kan også bli spredt ut fra hager med hageavfall og med forflytning av jordmasser. I tillegg kan de spre seg ved hjelp av rotutløpere og på denne måten fortette etablerte bestander.

Bekjempelse

Man kan bli kvitt disse plantene ved å grave dem opp og levere dem som hageavfall ved et gjenvinningsanlegg. Det er nødvendig å fjerne nye frøplanter som spirer og hindre ytterligere spredning av frø. Dette kan gjøres med lusing og krever mye arbeid.